

Людина, що хотіла бути щасливою

Про книгу

Жуліан почувався цілковито нещасним, хоча мав молодість та здоров'я. Незадоволений життям, молодик палко бажає віднайти щастя. Доля скеровує його до загубленого селища, що розташовано в самому серці балійських лісів. Там, подалі від гамірного світу, мешкає мудрий цілитель душ Самтьян. Йому відома істина, якої так прагне Жуліан. Це знання могло б змінити реальність та мільйони життів, обернути нещасних на щасливців. Але його так легко не отримаєш, не купиш і не забереш силою. Бо справжнє щастя можна лише збагнути...

ЛЮДИНА,
ЩО ХОТІЛА
БУТИ ЩАСЛИВОЮ

ЛОРАН ГҮНЕЛЬ

— LAURENT GOUNELLE —

L'homme
qui voulait
être heureux

Éditions Anne Carrière

— ЛОРАН ГУНДЕЛЬ —

ЛЮДИНА,
ЩО ХОТІЛА
БУТИ ЩАСЛИВОЮ

ХАРКІВ **КЛУБ**
2020 **СІМЕЙНОГО**
ДОЗВІЛЛЯ

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2020

ISBN 978-617-12-8170-7 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Published by arrangement with SAS Lester Literary Agency & Associates

Перекладено за виданням:

Gounelle L. L'homme qui voulait être heureux / Laurent Gounelle. — Paris : Éditions Anne Carrière, 2008. — 224 p.

Переклад з французької *Юлії Кузьменко*

Дизайнер обкладинки *Петро Вихорь*

Гунель Л.

Г94 Людина, що хотіла бути щасливою / Лоран Гунель ; пер. з фр. Ю. Кузьменко. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2020. — 208 с.

ISBN 978-617-12-8120-2

ISBN 978-2-8433-7470-8 (фр.)

Жуліан почувався цілковито нещасним, хоча мав молодість та здоров'я. Незадоволений життям, молодик палко бажає віднайти щастя. Доля скеровує його до загубленого селища, що розташовано в самому серці балійських лісів. Там, подалі від гамірного світу, мешкає мудрий цілитель душ Самтъян. Йому відома істина, якої так прагне Жуліан. Це знання могло б змінити реальність та мільйони

життів, обернути нещасних на щасливців. Але його так легко не отримаєш, не купиш і не забереш силою. Бо справжнє щастя можна лише збагнути...

УДК 821.133.1

© S. N. Éditions Anne Carrière, Paris, 2008

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2020

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2020

Ми — те, що ми думаємо.
Своїми думками ми будуємо наш світ.

Будда

Мені не хотілося полишати Балі, не зустрівшись із ним. Не знаю чому. Я не був хворим; узагалі-то здоров'я в мене завжди було чудове. Розпитав про його розцінки, бо мандрівка добігала кінця й гаманець майже спорожнів. Я навіть не наважувався перевірити, скільки в мене лишилося на банківському рахунку. Люди обізнані пояснили: «Даєш йому, скільки хочеш. Вкидаєш гроші в коробочку — вона там стоїть на полиці». Це мене втішило, хоч я трохи й бентежився, бо збирався дати мізерну оплату людині, що, як подекують, лікувала самого прем'єр-міністра Японії.

Нелегко було відшукати його оселю, загублену в маленькому селищі за кілька кілометрів від Убуда, у центральній частині острова. Чомусь у цьому краї практично немає дорожніх вказівників. Можна користуватися мапою, та тільки якщо маєш орієнтири, інакше то така сама марна річ, як мобільний телефон у зоні без покриття. Звісно, зостається такий варіант, як допомога перехожих. Я хоч і чоловік, та для мене спитати — не проблема. Інколи мені здається, що більшість чоловіків бояться, що, зійшовши на випитування, втратять маскулінність. Вони воліють мовчки блукати — мовляв, я все знаю — і вдавати, що знайшли шлях, аж поки геть не загубляться і дружина не почне обурюватися: «Я ж казала, треба було спитати».

Та от яка халепа на Балі: люди такі привітні, що завше кажуть «так». Це правда. Якщо сказати дівчині: «На мою думку, ти дуже вродлива», вона подарує вам гарну усмішку й відповідь: «Так». Коли спитати дорогу, люди так хочуть допомогти, що не наважуються визнати, що не годні цього зробити. І показують вам шлях, вибраний, без сумніву, навмання.

Я почав трохи хвилюватися, коли підійшов до входу в сад.

Не знати чому уявляв розкішний будинок — як ті, що вряди-годи трапляються на Балі: із басейнами, всіяними квітками лотоса й схованими в тіні плюмерій, що буявють білими квітами й разносять до непристойного п'янки пахощі. Насправді ж його оселя виявилася комплексом таких собі «кампанів» — сполучених між собою хатинок без стін. На тлі саду вони здавалися напрочуд простенькими, доволі обдертими — щоправда, не вбогими.

Мене вийшла зустріти вбрана в саронг молода жінка: чорне волосся зібране в жмуток, засмагла шкіра, звичайний носик та очі без епікантуса — мене завжди зачудовували ці риси населення острова в самому серці Азії.

— Доброго дня, що ви хотіли? — задріботіла ламаною англійською. Зріст метр дев'яносто й біляве волосся не лишали сумнівів щодо мого західного походження.

— Я прийшов до пана... е... метра... Самт'яна.

— Чекайте, він вийде, — повідомила жінка й зникла поміж кущів та підпор, що на них трималися дахи кампанів.

Я заляк. Спантеличено стояв і чекав, коли Його Ясновельможність матиме ласку прийняти такого скромного відвідувача, як я. За п'ять хвилин, що видалися мені доволі довгими й змусили замислитися про доцільність моєї присутності в цьому місці, я нарешті побачив, як наближається чоловік — на вигляд він мав щонайменше 70 років, а чи й усі 80. Перша думка, що майнула в мене: якби побачив його на вулиці, прийняв би за жебрака та дав би 50 рупій. Я маю звичку подавати тільки стареньким: кажу собі, що коли вони просять милостиню в такому віці, то, певно, не мають вибору. Чоловік, що спроквола прямував до мене, звісно, був не у дранті, але вбрання його було геть просте, мінімалістське й не видавало віку власника.

Мені соромно зізнаватися, та я інстинктивно подумав, що, певно, потрапив не до тієї людини. То не міг бути цілитель із міжнародною славою. Або ж, попри здібності, йому бракувало здорового глузду і він погодився, щоб прем'єр-міністр оплачував послуги арахісом. А чи він геній маркетингу — «набиває» собі клієнтуру серед легковірних західних відвідувачів, сквапних на такі кліше, як цілитель-аскет, що цілковито абстрагується від матеріального, але в кінці сеансу приймає щедрі винагороди.

Він мене привітав і зустрів по-простому: висловлювався дуже лагідно й гарно говорив англійською. Блиск у його очах контрастував зі зморшками на потемнілій від засмаги шкірі. Праве вухо деформоване, так наче мочка була розрізана.

Він запросив мене у перший кампан і попрямував уперед, указуючи шлях. Дах на чотирьох підпорах кріпився до старенької стіни, де висіла полицка (славнозвісна), поряд стояла скриня із камфорного дерева, а на долі — циновка. У відчиненій скрині лежало повно

паперів, зокрема малюнки із зображенням людського тіла. За інших обставин я б із них добряче посміявся, бо ілюстрації геть розходилися з усіма сучасними медичними знаннями.

Я роззувся, як вимагає балійська традиція, й увійшов.

Старий запитав, що мене турбує, і я враз замислився про причину свого візиту. Чого я взагалі прагнув? Адже не був хворим. Цей чесний, ба більше, достойний чоловік (таке враження в мене було склалося — нехай я ще й не мав доказу його компетентності) лише марнуватиме на мене час. Чи я лише хотів, щоб хтось узявся за мою справу, зацікавився мною, поговорив про мене і, хтозна, може, знайшов би спосіб зробити моє життя кращим? А чи то я прислухався до своєї інтуїції... Зрештою, мені казали, що це дуже добрий чоловік, і мені лише кортіло з ним завітатися.

— Я прийшов просто перевіритися, — зізнався я та почервонів, згадавши, що не пішов на щорічний медичний огляд і переніс запис.

— Лягайте отут, — сказав мені цілитель і вказав на циновку, ніяк не відреагувавши на нікчемність мого звернення.

Такий був початок першого і, сподіваюсь, останнього сеансу тортур у моєму житті. Починалося все нормально: я лежав на спині — розслабився, довірився цілителю і про себе трохи потішався. Я дозволив йому ніжно пальпувати різні зони на моєму тілі: спершу голову, потім шию, руки — по всій довжині аж до фаланг пальців. Цілитель, вочевидь, ретельно прощупав різні зони на тулубі, дістався живота. Я із полегкістю відзначив, що від живота він одразу перейшов до верхньої частини стегон. Потім коліна, литки, п'ятки. Він прощупав усю стопу, і мені це анітрохи не дошкуляло.

І ось цілитель дістався пальців ніг.

Я й гадки не мав, що можна завдати такого дикого болю, лише обхопивши мізинець лівої ноги великим і вказівним пальцями. Я горлав і вигинався на всі боки на циновці. Я, мабуть, скидався на рибалку, що силкується почепити на гачок черв'яка завдовжки два метри. Зізнаюся, я взагалі не дуже-то витривалий, але відчуття були такі сильні, що виходили за межі всього пережитого досі.

— Вам боляче, — констатував цілитель.

Це що — жарт? Я ледь вичавив із себе «так» між двома стогонами. Не було навіть сили кричати. Цілитель, схоже, не стурбувався моїми стражданнями, зберігаючи якусь доброзичливу безсторонність. На його обличчі застиг благодушний вираз, який контрастував із болем, що мені завдавало лікування.

— Ви нещасна людина, — мовив цілитель, наче поставив діагноз.

Саме цієї миті — так. Я дуже нещасна людина. Я вже й не знав плакати чи сміятися із ситуації, в яку сам себе загнав. Гадаю, я робив одночасно і те й інше. Я перевершив самого себе, занапастивши отак свої плани. Це ж треба — я міг провести день на пляжі, теревенити з рибалками й милуватися гарненькими балійками!

— Біль, що ви відчуваєте зараз, є симптомом загального нездужання. Якщо я натисну в цьому ж місці комусь іншому, йому не болітиме, — роз'яснив Самт'ян.

Після цих слів він нарешті відпустив мій палець, і я вмент відчув себе найщасливішою людиною у світі.

— Хто ви за фахом?

— Я викладач.

Цілитель пильно подивився на мене, а тоді кудись відійшов — задумливий і ніби заклопотаний. Я наче бовкнув щось не те чи втнув дурницю. Він дивився відсутнім поглядом туди, де за кілька кроків квітнула бугенвілія. Схоже, цілитель занурився у свої думки. Що я мав робити? Підвестися й піти собі? Кашлянути, щоб нагадати про свою присутність? Аж ось цілитель перервав мої сумніви, повернувшись до мене. Він сів просто на землю і, глянувши мені у вічі, запитав:

— Що негаразд у вашому житті? У вас чудове здоров'я. То в чому ж справа? Робота? Кохання? Сім'я?

Поставив запитання навпростець і не зводив із мене очей, не зоставляючи шляхів до відступу, хоч його голос і погляд усе ще були доброзичливими.

Я почувався зобов'язаним відповісти, відкритися людині, з якою познайомився годину тому.

— Я не знаю. Так, я міг би бути щасливішим — мабуть, як усі.

— Я не прошу вас відповідати за всіх, тільки за себе, — зауважив цілитель спокійним голосом.

Цей тип починав мене дратувати. Я роблю, що хочу, і його це не обходить, подумав я, відчувши, як закипаю від злості.

— Скажімо так: я був би щасливішим, якби мав жінку.

Навіщо я це сказав? Я зрозумів, що моя злість обернулася проти мене. Я не здатний відмовити іншій людині. Я жалюгідний.

— Тоді чому не маєте?

Так, треба було ухвалити рішення (нехай це й не належить до моїх талантів): або я спиняю його і йду, або граю в цю гру до кінця.

Несподівано для себе я відповів:

— Я б цього хотів, але треба ж іще сподобатися жінці.

— Що вам заважає?

— Ну, я худючий, — випалив я, зашарівшись від змішаного почуття сорому й злості.

Неквапливо, майже пошептом, розтягуючи кожне слово, цілитель сказав мені:

— Проблема у вас не в тілі, а в голові.

— Та ні, це не в голові: це об'єктивна реальність, конкретний факт! Поставте мене на ваги, обміряйте огруддя чи біцепси. Самі побачите: сантиметр і ваги аж ніяк не упереджені. А чи моя викривлена свідомість чи нервозність впливає на них?

— Не в тім річ, — терпляче відповів Самт'ян, і далі зберігаючи незворушний спокій.

— Легко сказати...

— Ваша проблема не в зовнішності, а в тому, як, на вашу думку, її сприймають жінки. Насправді успіх серед представників протилежної статі мало пов'язаний із тим, який вигляд має людина.

— Якщо я скажу це моїй 120-кілограмовій сусідці з бульбастим носом, вона товктиме мені пику потрійним бігмаком, який завжди має під рукою, аж поки кетчуп не потече мені в ніздрі.

— Хіба ви ніколи не бачили людей, чия зовнішність далека від канонів краси, у парі з вельми вродливими?

— Так, звісно, бачив.

— Більшість людей із вашою проблемою насправді мають нормальний вигляд, але зациклюються на своїх незначних вадах. Надміру тонкий рот, задовгі вуха, трохи жиру на стегнах, малопомітне друге підборіддя, завеликий чи замалий ніс. Вони вважають себе занадто низькими чи занадто високими, товстими чи худими і зрештою переконують себе в цьому. Знайомлячись із людиною, що їй могли б упасти в око, вони одержимі самою лише своєю вадою. Їм не йде з голови, що через цю ваду вони не можуть сподобатися. І знаєте що?

— Що?

— Вони мають рацію! Коли ми сприймаємо себе потворними, інші теж бачать нас такими. Я не сумніваюся, що жінки вважають вас худючим.

— Отакої...

— Інші люди бачать нас такими, якими ми бачимо самі себе. Яка у вас улюблена акторка?

— Ніколь Кідман.

— Як вона вам?

— Прекрасна актриса, одна з найкращих свого покоління. Я її обожаю.

— Ні, я маю на увазі зовнішність.

— Дивовижна, прегарна, бомбезна.

— Ви, мабуть, дивилися фільм Стенлі Кубріка «Із широко розплющеними очима»¹?

— Ви дивитеся американські фільми? У вас що, у кампані супутникова антена?

— Якщо мені пам'ять не зраджує, там є така сцена, де повністю оголена Ніколь Кідман у товаристві Тома Круза.

— Не зраджує.

— Підіть-но в кіноклуб у Куті й попросіть поставити вам «Із широко розплющеними очима». Там кабінки для тих, у кого немає відеомагнітофона. Коли додивитися до цієї сцени, поставте на паузу й уважно розгляньте зображення.

— Це не вимагатиме багато зусиль.

— На кілька хвилин забудьте, що перед вами Ніколь Кідман, уявіть, ніби то незнайома й об'єктивно оцініть її тіло.

— Так...

— Ви дійдете висновку, що вона вродлива, має гарне тіло, а проте не досконала. У неї гарні сідниці, але могли бути округлішими, виразнішими. Груди в неї непогані, але могли бути більш пишними й опуклими, могли б бути вищими. Ви побачите, що в неї правильні, витончені риси обличчя, та водночас про виняткову вроду не йдеться.

— До чого ви хилите?

— У світі десятки мільйонів жінок. Жінок, які не менш вродливі за Ніколь Кідман. Ви щодня стрічаєте їх на вулицях, але не помічаєте. Справдешня сила цієї акторки — в іншому.

— У чому ж?

— Ніколь Кідман вочевидь переконана в тім, що вона неймовірна. Переконана, що її жадають усі чоловіки, а всі жінки захоплюються або заздрять. Цілком імовірно, що вона вважає себе однією з найгарніших жінок у світі. Вона так покладається на це, що й інші божествлять її вроду.

— У 2006 році британський журнал *Eve* назвав її однією з п'яти найкрасивіших жінок світу.

— Ну от.

— І як це пояснити?

— Так, що інші люди схильні бачити нас такими, якими ми бачимо себе самі.

— Зрозуміло.

— Проведіть дослід. Спробуйте на якусь мить дещо уявити. Нехай це буде щось реальне чи нереальне. Головне, переконайте себе, що це правда. Готові?

— Тут, зараз?

— Авжеж, зараз. Можете заплющити очі, якщо так легше.

— Окей, я готовий.

— Уявіть, що ви вважаєте себе красенем. Ви впевнені, що справляєте на жінок неабияке враження. Ви гуляєте на пляжі в Куті серед австралійців, що проводять тут свої відпустки. Як ви відчуваєтеся?

— Дуже-дуже добре. Це щастя.

— Опишіть, як ви йдете, як тримаєтеся. Нагадую: ви вважаєте себе неймовірним красенем.

— Я крокую... як би це сказати?.. Мабуть, упевнено, розслаблено.

— Опишіть ваше обличчя.

— Голову тримаю прямо, дивлюся перед собою, на губах легка невимушена усмішка. Я водночас і крутий, і впевнений у собі.

— Гаразд. А тепер уявіть, як вас бачать жінки.

— Так, ну, це зрозуміло. Я... як би це сказати?.. Справляю враження...

— Що думають жінки про розмір вашого огруддя чи біцепсів?

— Е-е-е... ну, це не те, на що вони звертають увагу.

— Можете розплющити очі. Отже, жінкам подобається те, що ви випромінюєте, та й по всьому. А це впливає безпосередньо з образу, який ви самі собі створюєте. Коли людина вірить, що має позитивну чи негативну рису, то й відповідно поводить, відображаючи цю рису. Таким чином людина повсякчас демонструє її іншим. Навіть коли йдеться про щось намислене й нереальне, воно стає реальністю для інших, а тоді й для цієї людини.

— Може, й так. Ваші слова мене проймають, але все це звучить для мене доволі абстрактно.

— Із часом стане зрозуміліше. Я ж бо на прикладах доведу, що практично все у вашому житті витікає з ваших переконань.

Я вже картав себе, навіщо встряг у це. Я не сподівався, що наша бесіда й подальші обговорення по-справжньому перевернуть моє життя.

— Уявіть, — вів далі цілитель, — що ви вважаєте себе малоцікавою людиною, з якою іншим нудно спілкуватися.

— Попередня гра мені більше сподобалася...

— Це забере якихось дві хвилини. Уявіть, що для вас це факт: люди нудяться у вашому товаристві. Спробуйте насправжки відчутти, як то — вірити в таке. Виходить?

— Так, це дуже сумно...

— Ну от лишайтесь в цьому стані, тримайте в собі ці відчуття, а тепер уявіть, що обідаєте з колегами чи друзями. Опишіть мені цю зустріч.

— Колеги багато говорять, розповідають про свої відпустки, а я здебільшого мовчу.

— Лишайтесь в цьому стані, але тепер змусьте себе розповісти якусь історію, що трапилася з вами у відпустці.

— Дайте лишень секундочку. Я уявляю собі цю сцену... Гарзд: нічого не змінилося. Мене не дуже-то слухають.

— Це нормально: якщо людина впевнена, що нецікава, то й висловлюється так, її оповіді не захоплюють розмовників.

— Так...

— Скажімо, через ваш підсвідомий страх, що колегам буде нудно, ви мимоволі говоритимете швидко, кваплячись закінчити втручання в розмову, бо не хочете забирати забагато часу й набриднути. Тому ваша історія не справляє враження і робиться нецікавою. Ви це відчуваєте й перепрошуєте: «Я не вмю розповідати історії». Як наслідок історія дедалі більше псується, і хтось із ваших колег неодмінно втрутиться й переведе розмову на іншу тему. У кінці зустрічі всі вже й забудуть, що ви щось розповідали.

— Це жорстко...

— Коли ми переконані в чомусь, переконання стає реальністю, нашою реальністю.

Приклад мене вразив.

— Добре, але навіщо комусь переконувати себе в такому?

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

Рекомендована література

[І знайдеш ти скарб у собі](#)

[Перейти до категорії
Художня література](#)

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ